

SPRAWOZDANIE GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

w Dąbrownie

Z REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W ROKU 2019

ZADANIA GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Do zadań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych należy: 1) Podejmowanie działań mających na celu zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i współuzależnionych oraz dokonywanie analizy potrzeb w tym zakresie. 2) Udzielanie osobom uzależnionym i członkom ich rodzin pomocy psychologicznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie, w tym: - przyjmowanie wniosków o zastosowanie leczenia lub objęcie terapią, - motywowanie i zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego, - kierowanie do biegłych w przedmiocie orzekania o uzależnieniu, - kierowanie spraw do sądu o wydanie orzeczenia o zastosowaniu wobec osób uzależnionych obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego, - podejmowanie działań zmierzających do zapobiegania przemocy w rodzinie, - kierowanie osób uzależnionych i uwikłanych przez przemoc domową do specjalistów i instytucji świadczących usługi specjalistyczne, - inicjowanie działań zmierzających do animacji i aktywizacji środowiska lokalnego w niesienie pomocy osobom uzależnionym i problemem przemocy, - inicjowanie i organizacja szkoleń, debat i konferencji w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy w rodzinie, - organizowanie pomocy dzieciom ze środowisk zagrożonych marginalizacją, ze szczególnym uwzględnieniem problemów uzależnień. 3) Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień i przeciwdziałania przemocy, w szczególności: - inicjowanie działań na rzecz rozwiązywania problemów uzależnień, zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży, - inicjowanie i prowadzenie kampanii informacyjnych skierowanych do społeczności lokalnej, - podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym, ze szczególnym naciskiem na promocję zdrowego stylu życia, kierowanych do dzieci i młodzieży, - wspieranie realizacji pozalekcyjnych programów (zajęć) sportowych, opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych, 4) Podejmowanie działań na rzecz ograniczania dostępności do alkoholu: - prowadzenie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych, - podejmowanie działań wobec firm prowadzących reklamę napojów alkoholowych w sposób niezgodny z przepisami, - podejmowanie działań informacyjnych i profilaktycznych skierowanych do kierowców pojazdów mechanicznych, - prowadzenie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych pod kątem zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż alkoholu. 5) Współpraca z instytucjami, organizacjami

pozarządowymi i osobami fizycznymi w rozwiązywaniu problemów uzależnień i przemocy w rodzinie:
- organizacja i współorganizacja szkoleń, debat, konferencji i imprez profilaktycznych, - prowadzenie działań o charakterze interdyscyplinarnym w zakresie przeciwdziałania i usuwania skutków problemów uzależnień i przemocy. Zadania ww. wynikają z Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. jedn. Dz.U. z 2018 roku., poz. 2137 z późn. zm.)

Do kompetencji GKRPA należą również zadania wynikające z ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (t. jedn. Dz.U. z 2018 r. poz. 1030, z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 29 lipca 2015 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t. jedn. Dz. U. z 2018 r. poz. 1390 z późn. zm).

DZIAŁANIA KOMISJI W 2019 ROKU

Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w roku 2019 ogniskowała się wokół problemów motywowania zgłaszanych do Komisji osób, do podjęcia leczenia odwykowego (lub leczenia farmakologicznego) oraz kierowania do konkretnych form pomocy (terapeuta uzależnień, psycholog, specjalista ds. przeciwdziałania przemocy domowej) lub placówek terapeutycznych. Łącznie w okresie od stycznia 2019 roku do 05 listopada 2019 roku odbyło się 13 posiedzeń GKRPA, w grudniu zaplanowane jest jeszcze jedno posiedzenie. Wysłanych zostało 32 wezwania do stawiennictwa na posiedzenia GKRPA oraz 10 zaproszeń dla wnioskodawców i osób współuzależnionych. Osobom wzywanych na posiedzenia GKRPA proponowano pomoc specjalistyczną (rozmowy motywujące do zachowania abstynencji lub ograniczenia spożywania alkoholu z psychologiem i terapeutą uzależnień, spotkania wspierające osoby współuzależnione, poddanie się leczeniu farmakologicznemu – pomoc w zakupie leku, umówieniu wizyty u lekarza). Większość osób skorzystała z oferowanej pomocy specjalistycznej. Jedna osoba zgłoszona do GKRPA w Dąbrównie, została skierowana na badania w kierunku uzależnienia od alkoholu, w stosunku do jednej osoby, która odmówiła udziału w badaniach w kierunku uzależnienia od alkoholu, a w stosunku do której istniały ustawowe przesłanki do poddania się leczeniu odwykowemu, GKRPA w Dąbrównie wystąpiła z wnioskiem do Sądu o sądowy nakaz poddaniu się badaniom i dalsze leczenie.

Pełnomocnik Wójta pełni jednocześnie funkcję sekretarza Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W związku z rezygnacją z udziału w pracach GKRPA jednego z jej członków, w lipcu 2018 roku nastąpiła zmiana w składzie GKRPA. Obecnie Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych działa na mocy Zarządzenia Wójta Gminy Dąbrówno Nr Or.0050.92.2018 z dnia 04 lipca 2018 r. Celem wykonania zadań związanych z profilaktyką rozwiązywania problemów alkoholowych powołano następujące osoby: 1) Małgorzata Malimon –przewodnicząca, 2) Mariola Niedoba – sekretarz, 3) Iwona Gurgielewicz – członek, 4) Agnieszka Gąsiorowska – członek, 5) Wojciech Zelmański – członek.

W roku 2019 Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wspierała procedurę interwencji wobec przemocy w rodzinie „Niebieska Karta”- udział w pracach grup roboczych, regularnie powoływano członka GKRPA. Od roku 2018 do 5 sierpnia 2019 GKRPA w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego reprezentowana była przez Panią Agnieszkę Gąsiorowską, od 5 sierpnia 2019 roku przez sekretarza GKRPA P. Mariolę Niedoba (Zarządzenie Nr Or.0050.85.2019 Wójta Gminy Dąbrówno z dn. 5.08.2019).

ANALIZA SPOŻYWANIA ALKOHOLU PRZEZ MIESZKAŃCÓW GMINY

Całość działań podjętych przez członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Dąbrównie jednoznacznie wskazuje na występowanie problemu uzależnienia wśród mieszkańców gminy, który dopiero od 2015 roku został prawidłowo zdiagnozowany.

Aby oszacować, w przybliżeniu ilość spożywanego przez mieszkańców gminy Dąbrówno alkoholu w ciągu ostatnich trzech lat (wszystkich jego rodzajów łącznie) przeanalizowane zostały wpływy za sprzedaż alkoholu wynikające z wydanych zezwoleń, na każdy rodzaj napojów alkoholowych: zezwoleń A na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych zawierających do 4,5% alkoholu (najczęściej jest to piwo), zezwoleń B na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych zawierających od 4,5% do 8% alkoholu (głównie jest to wino), i zezwoleń C na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych zawierających powyżej 18% alkoholu są to już mocne trunki, jak wódka. Aktualnie na terenie gminy Dąbrówno sprzedaż alkoholu prowadzona jest przez 17 podmiotów.

Aby ocenić jak zmieniało się na przestrzeni ostatnich trzech lat spożycie alkoholu wśród mieszkańców gminy Dąbrówno, zestawiono wartości sprzedaży alkoholu w latach 2012 – 2018 (wg składanych przez sprzedawców do Urzędu Gminy Dąbrówno oświadczeń o wartości sprzedanego alkoholu). Dane te obrazuje tabela 1 i 1a.

Wartość sprzedaży alkoholu wg oświadczeń składanych przez sprzedawców Gminy Dąbrówno w latach 2015 – 2017			
2015	2016	2017	2018
2.795.000	2.608.883	2.627.664	2.658.496

Tabela 1. Wartość sprzedaży alkoholu na terenie Gminy Dąbrówno, wg oświadczeń sprzedawców. Źródło: opracowanie własne, UG Dąbrówno, 2019

Dane zawarte w tabeli 1 wskazują, że po istotnym skokowym wzroście spożycia alkoholu w roku 2015 wysokie spożycie alkoholu utrzymuje się na przestrzeni ostatnich lat. Dla porównania wartość sprzedanego alkoholu w latach poprzednich: 2012 – 2014 przedstawia poniższe zestawienie

Wartość sprzedaży alkoholu wg oświadczeń składanych przez sprzedawców Gminy Dąbrówno w latach 2012 - 2014		
2012	2013	2014
1.104.051	1.616.391	2.038.282

Tabela 1a. Wartość sprzedaży alkoholu na terenie Gminy Dąbrówno, wg oświadczeń sprzedawców. Źródło: opracowanie własne, UG Dąbrówno, 2019

UDZIAŁ W PRACACH GMINNEGO ZESPOŁU INTERDYSCYPLINARNEGO

W roku 2019 Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wspierała procedurę interwencji wobec przemocy w rodzinie „Niebieska Karta”- udział w pracach grup roboczych, regularnie powoływano członka GKRPA. Od 5 sierpnia 2019 roku GKRPA w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego reprezentowana była przez p. Mariolę Niedoba. W 2019 r do Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Dąbrównie wpłynęło 11 formularzy Niebieskiej Karty, w 11 przypadkach wszczęto procedurę NK. Do GKRPA wpłynęły 4 wnioski o podjęcie działań w stosunku do osób nadużywających alkoholu. W 5 przypadkach zostało wszczęte postępowania z art. 207 kk. Ogółem w 2019 roku realizowanych było 20 procedur Niebieskiej Karty: kontynuacja z 2016 roku (1), kontynuacja z 2017 (1), kontynuacja z roku 2018 (7) oraz założone w 2019 roku (11). W ciągu roku 2019 zakończono 9 procedur: 1 z 2016 roku, 1 z 2017 roku, 5 z roku 2018 oraz z roku 2019 (2). Grupy robocze zbierają się według indywidualnego planu pracy z daną rodziną.

WSPÓŁPRACA ZE SPECJALISTAMI PUNKTU KONSULTACYJNO - INFORMACYJNEGO

W roku 2019 nadal funkcjonował Punkt Konsultacyjno – Informacyjny przy GKRPA. Punkt Konsultacyjno – Informacyjny funkcjonujący przy GKRPA w Dąbrównie działa w gminie Dąbrówno już czwarty rok. Przez ten okres oferta pomocowa specjalistów Punktu zdążyła zakorzenić się w świadomości mieszkańców gminy, którzy chętnie z niej korzystają. Tym samym nadal jesteśmy jedną z nielicznych gmin powiatu ostródzkiego, zapewniających dużą dostępność do wykwalifikowanej kadry specjalistów pomagających osobom uzależnionym od alkoholu, jak i osobom pijącym ryzykownie, zagrożonym uzależnieniem oraz członkom rodzin z problemem alkoholowym.

W sumie do 05.11.2019 roku psycholog na terenie Punktu Konsultacyjno – Informacyjnego udzielił **47 indywidualnych konsultacji**, terapeuta uzależnień – **82 indywidualnych konsultacji** i porad specjalistycznych. Ilość udzielanych w Punkcie Informacyjno – Konsultacyjnym konsultacji specjalistycznych w zakresie pomocy terapeuty uzależnień utrzymuje się na podobnym co w roku ubiegłym poziomie. Może to wskazywać na stałe zapotrzebowanie w zakresie ww. usług specjalistycznych, jak również na wysoki standard świadczonej pomocy i zaufanie mieszkańców. W

stosunku do roku ubiegłego istotnemu zmniejszyła się natomiast ilość usług świadczonych w Punkcie przez specjalistę psychologa, co może być związane z większą dostępnością pomocy psychologicznej dla mieszkańców Gminy Dąbrówno, w związku z realizacją projektów realizowanych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dąbrównie, gdzie świadczona jest pomoc psychologiczna. Projekty te realizowane są przy wykorzystaniu środków zewnętrznych.

W 2019 roku przy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Dąbrównie działała również Grupa wsparcia dla osób uzależnionych z terenu gminy Dąbrówno. Grupa wsparcia działa od czterech lat. Spotkania odbywały się średnio raz w miesiącu i miały na celu przede wszystkim motywowanie uczestników do utrzymania abstynencji i wspieraniu poprzez wymianę doświadczeń dotyczących sposobów radzenia sobie z trudnościami życiowymi bez wsparcia alkoholowego. Grupy były wspierane przez terapeutę uzależnień, pracującym w Punkcie Informacyjno – Konsultacyjnym. Częstotliwość spotkań i liczebność grupy w roku 2019 uległa jednak istotnemu zmniejszeniu.

SZKOLENIA

W roku 2019 odbyły się dwa szkolenia GKRPA w Dąbrównie, podnoszące kompetencje członków GKRPA

1) Szkolenie dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, pracowników socjalnych, członków Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Dąbrównie, nt. „Leczenie odwykowe. Przymusowe leczenie – czy jest przymusowe? Wysyłanie do Sądu i co dalej ..? Rozterki Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych”. Szkolenie odbyło się 20.03.2019, prowadzone przez specjalistów certyfikowanych przez PARPA z Centrum Profilaktyki i Reedukacji Atelier w Krakowie. W szkoleniu uczestniczyło 15 osób.

2) Szkolenie dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, pracowników socjalnych, członków Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Dąbrównie, nt. „Działania interdyscyplinarne w oparciu o procedury Niebieskiej Karty”. Szkolenie odbyło się 17.05.2019, prowadzone przez specjalistów Fundacji Centrum Rozwoju Rodziny Progresja w Ostródzie. W szkoleniu uczestniczyło 14 osób.

W roku 2019, podobnie jak miało to miejsce w roku ubiegłym, zaplanowano i zrealizowano również szkolenia dla sprzedawców napojów alkoholowych z terenu gminy Dąbrówno. Szkolenie zrealizowane zostało 7 czerwca 2019 roku, w formie indywidualnych spotkań, na terenie 10 punktów sprzedaży napojów alkoholowych, działających w 2019 roku na terenie gminy Dąbrówno. Objętych nim zostało 14 sprzedawców oraz właścicieli punktów sprzedaży alkoholu. Głównym celem szkolenia było uświadomienie uczestnikom konsekwencji wynikających z niedozwolonej, nielegalnej sprzedaży alkoholu, a także trening przydatnych w pracy sprzedawcy umiejętności, np. asertywnego odmawiania.

Uczestnicy szkolenia zapoznali się także z aktualnie obowiązującymi przepisami regulującymi sprzedaż napojów alkoholowych, w tym nowelizacją Ustawy o wychowaniu w trzeźwości. Podczas szkolenia uczestnicy otrzymali ulotki i informator. Każdy z uczestników otrzymał zaświadczenia o ukończeniu szkolenia. Realizatorem szkolenia dla sprzedawców był specjalista PARPA z Centrum Profilaktyki i Reedukacji Atelier w Krakowie

Opracował Sekretarz Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Dąbrównie